

Verdal kommune
Samlet saksframstilling

Etablering av kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne

Saksbehandler: Arvid Vada E-post: arvid.vada@verdal.kommune.no Tlf.: 74048290	Arkivref: 2007/8744 - /G10
--	--------------------------------------

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Driftskomiteen i Verdal	24.10.2007	58/07
Verdal formannskap	29.10.2007	109/07
Verdal kommunestyre	29.10.2007	91/07

Saksprotokoll i Verdal kommunestyre - 29.10.2007

BEHANDLING:

Innstilling fra formannskapet ble utdelt i møtet.

Ved votering ble formannskapets innstilling enstemmig vedtatt.

VEDTAK:

1. Det etableres eget Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Rådet er et kommunalt utvalg etter § 10 i kommuneloven
2. Rådet består av fire representanter etter forslag fra brukerorganisasjonene og fire politisk oppnevnte representanter. Kommunestyret oppnevner leder og nestleder for rådet for valgperioden.
3. Mandat for rådet:
 - Arbeidet med kommunal planlegging etter plan- og bygningsloven, sikre universell utforming i kommunens ansvarsområder og påvirke universell utforming overfor private utbyggere, transportyttere og andre som driver tjenesteyting for befolkningen i kommunen
 - Arbeide mot diskriminering på grunnlag av nedsatt funksjonsevne
 - Tjenester for mennesker med nedsatt funksjonsevne
 - Arbeide for at samfunnsskapte barrierer blir fjernet
 - Være høringsinstans i alle saker som berører rådets arbeidsområde
 - Rådet har rett til å komme inn i prosesser som fører fram til vedtak, når det foreligger alternative måter å gå videre på
 - Uttalelser fra rådet skal følge med saken fram til det kommunale organet som gjør endelig vedtak i saka
 - Rådet kan ta opp saker av eget initiativ
 - Det kan inngås nærmere avtale mellom rådet og kommuneadministrasjonen om hvilke andre saker rådet skal få til behandling
 - Rådet skal avgi årsmelding til kommunestyret

- Møteinnkalling og saker som rådet skal ha til behandling, sendes ut senest ei uke før møtet
 - En representant for rådmannen møter i rådet (uten stemmerett) for å besvare spørsmål
 - Rådmannen er ansvarlig for sekretariatsfunksjonen. Sekretæren sender ut innkalling og saksdokumenter til møtene og fører møtebok
- 4 Rådmannen utarbeider forslag til budsjett for rådet.
 5. Oppnevning av medlemmer for valgperioden 2008 – 2011 behandles som egen sak.

Rådmannens foreslår at driftskomiteen innstiller slik overfor formannskap og kommunestyre:

1. Det etableres eget Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Rådet er et kommunalt utvalg etter § 10 i kommuneloven
2. Rådet består av fire representanter etter forslag fra brukerorganisasjonene og fire politisk oppnevnte representanter. Kommunestyret oppnevner leder og nestleder for rådet for valgperioden.
3. Mandat for rådet:
 - Arbeidet med kommunal planlegging etter plan- og bygningsloven, sikre universell utforming i kommunens ansvarsområder og påvirke universell utforming overfor private utbyggere, transportyttere og andre som driver tjenesteyting for befolkningen i kommunen
 - Arbeide mot diskriminering på grunnlag av nedsatt funksjonsevne
 - Tjenester for mennesker med nedsatt funksjonsevne
 - Arbeide for at samfunnsskapede barrierer blir fjernet
 - Være høringsinstans i alle saker som berører rådets arbeidsområde
 - Rådet har rett til å komme inn i prosesser som fører fram til vedtak, når det foreligger alternative måter å gå videre på
 - Uttalelser fra rådet skal følge med saken fram til det kommunale organet som gjør endelig vedtak i saka
 - Rådet kan ta opp saker av eget initiativ
 - Det kan inngås nærmere avtale mellom rådet og kommuneadministrasjonen om hvilke andre saker rådet skal få til behandling
 - Rådet skal avgi årsmelding til kommunestyret
 - Møteinnkalling og saker som rådet skal ha til behandling, sendes ut senest ei uke før møtet
 - En representant for rådmannen møter i rådet (uten stemmerett) for å besvare spørsmål
 - Rådmannen er ansvarlig for sekretariatsfunksjonen. Sekretæren sender ut innkalling og saksdokumenter til møtene og fører møtebok
- 4 Rådmannen utarbeider forslag til budsjett for rådet.
5. Oppnevning av medlemmer for valgperioden 2008 – 2011 behandles som egen sak.

Saksprotokoll i Driftskomiteen i Verdal - 24.10.2007

BEHANDLING:

Ved votering ble rådmannens forslag til innstilling enstemmig vedtatt.

INNSTILLING:

1. Det etableres eget Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Rådet er et kommunalt utvalg etter § 10 i kommuneloven
2. Rådet består av fire representanter etter forslag fra brukerorganisasjonene og fire politisk oppnevnte representanter. Kommunestyret oppnevner leder og nestleder for rådet for valgperioden.
3. Mandat for rådet:
 - Arbeidet med kommunal planlegging etter plan- og bygningsloven, sikre universell utforming i kommunens ansvarsområder og påvirke universell utforming overfor private utbyggere, transportyttere og andre som driver tjenesteyting for befolkningen i kommunen
 - Arbeide mot diskriminering på grunnlag av nedsatt funksjonsevne
 - Tjenester for mennesker med nedsatt funksjonsevne
 - Arbeide for at samfunnsskapede barrierer blir fjernet
 - Være høringsinstans i alle saker som berører rådets arbeidsområde
 - Rådet har rett til å komme inn i prosesser som fører fram til vedtak, når det foreligger alternative måter å gå videre på
 - Uttalelser fra rådet skal følge med saken fram til det kommunale organet som gjør endelig vedtak i saka
 - Rådet kan ta opp saker av eget initiativ
 - Det kan inngås nærmere avtale mellom rådet og kommuneadministrasjonen om hvilke andre saker rådet skal få til behandling
 - Rådet skal avgi årsmelding til kommunestyret
 - Møteinnkalling og saker som rådet skal ha til behandling, sendes ut senest ei uke før møtet
 - En representant for rådmannen møter i rådet (uten stemmerett) for å besvare spørsmål
 - Rådmannen er ansvarlig for sekretariatsfunksjonen. Sekretæren sender ut innkalling og saksdokumenter til møtene og fører møtebok
4. Rådmannen utarbeider forslag til budsjett for rådet.
5. Oppnevning av medlemmer for valgperioden 2008 – 2011 behandles som egen sak.

Saksprotokoll i Verdal formannskap - 29.10.2007

BEHANDLING:

Innstilling fra driftskomiteen ble utdelt i møtet.

Ved votering ble driftskomiteens innstilling enstemmig vedtatt.

INNSTILLING:

1. Det etableres eget Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Rådet er et kommunalt utvalg etter § 10 i kommuneloven
2. Rådet består av fire representanter etter forslag fra brukerorganisasjonene og fire politisk oppnevnte representanter. Kommunestyret oppnevner leder og nestleder for rådet for valgperioden.
3. Mandat for rådet:
 - Arbeidet med kommunal planlegging etter plan- og bygningsloven, sikre universell utforming i kommunens ansvarsområder og påvirke universell utforming overfor private utbyggere, transportyttere og andre som driver tjenesteyting for befolkningen i kommunen
 - Arbeide mot diskriminering på grunnlag av nedsatt funksjonsevne
 - Tjenester for mennesker med nedsatt funksjonsevne

- Arbeide for at samfunnsskapte barrierer blir fjernet
 - Være høringsinstans i alle saker som berører rådets arbeidsområde
 - Rådet har rett til å komme inn i prosesser som fører fram til vedtak, når det foreligger alternative måter å gå videre på
 - Uttalelser fra rådet skal følge med saken fram til det kommunale organet som gjør endelig vedtak i saka
 - Rådet kan ta opp saker av eget initiativ
 - Det kan inngås nærmere avtale mellom rådet og kommuneadministrasjonen om hvilke andre saker rådet skal få til behandling
 - Rådet skal avgi årsmelding til kommunestyret
 - Møteinnkalling og saker som rådet skal ha til behandling, sendes ut senest ei uke før møtet
 - En representant for rådmannen møter i rådet (uten stemmerett) for å besvare spørsmål
 - Rådmannen er ansvarlig for sekretariatsfunksjonen. Sekretæren sender ut innkalling og saksdokumenter til møtene og fører møtebok
- 4 Rådmannen utarbeider forslag til budsjett for rådet.
5. Oppnevning av medlemmer for valgperioden 2008 – 2011 behandles som egen sak.

Vedlegg:

- 1) Rundskriv A-28/2007 fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet: Om lov om råd eller anna representasjonsordning i kommunar og fylkeskommunar for menneske med nedsett funksjonsevne m.m.
- 2) Innspill til saksbehandlingen fra Rådet for funksjonshemmede

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen

Saksopplysninger:

Lov om råd eller annen representasjonsordning i kommuner og fylkeskommuner for mennesker med nedsatt funksjonsevne trådte i kraft 10. september 2007.

I rundskriv A-28/2007 gir Arbeids- og inkluderingsdepartementet rettleiding til loven. Viktige momenter i rundskrivet:

- Formålet med loven er at kommunene skal sørge for at mennesker med nedsatt funksjonsevne blir sikra åpen, bred og tilgjengelig medvirkning i arbeidet med saker som er særlig viktig for mennesker med nedsatt funksjonsevne
- Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne (heretter omtalt som rådet) er viktig for å sikre god brukarmedvirkning
- Loven åpner for at det kan være et felles råd for eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne, men hovedregelen er at det opprettes et eget råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne
- Det er et krav i loven at alle vedtak og uttalelser i rådet skal være vedlagt saksdokumentene til det organ som endelig avgjør saka
- Eksempel på saker som er særlig viktig for rådet:
 - Arbeidet med kommunal planlegging etter plan- og bygningsloven – sikre universell utforming
 - Arbeid mot diskriminering på grunnlag av nedsatt funksjonsevne

- Tjenester for mennesker med nedsatt funksjonsevne
- Arbeide for at samfunnsskapte barrierer blir fjernet
- Rådet kan ta opp saker av eget initiativ

Forvaltningsoppgaver skal ikke ligge til rådet.

- Kommunestyret vedtar mandat for, sammensetning av rådet, som er et kommunalt utvalg etter § 10 nr 1. i kommuneloven og fastsetter hvor mange representanter rådet skal bestå av.
- Reglene om forholdstalsvalg i §§ 36 og 37 i kommuneloven gjelder ikke ved valg av råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne
- Leder og nestleder for rådet skal oppnevnes av kommunestyret og gjelder for valgperioden
- Brukerrepresentantene i rådet bør så langt mulig være representative for kommunen sine innbyggere med nedsatt funksjonsevne
- Sentrale politikere vil som rådsmedlemmer kunne styrke rådet sin innvirkning
- Departementet vil ikke tilrå at representanter for kommuneadministrasjonen blir oppnevnt som rådsmedlemmer
- Loven sier ikke noe om hvem som skal ha flertall i rådet

Verdal kommune har de siste årene hatt et råd for funksjonshemmede bestående av fire politisk oppnevnte medlemmer, fire brukerrepresentanter og fire representanter oppnevnt av rådmannen.

Rundskriv A-28/2007 ble drøftet i møte i Det kommunale råd for funksjonshemmede torsdag 20. september. Rådet oppnevnte ei arbeidsgruppe på tre medlemmer for å gi innspill til kommunens saksbehandling ved å besvare følgende spørsmål:

1. Eget råd eller felles råd for eldre og for menneske med nedsett funksjonsevne?
2. Hvem er menneske med nedsett funksjonsevne?
3. Hva legges i begrepet ”open, brei og tilgjengelig medverknad”?
4. Hvordan skal kommunen sikre at befolkninga får ”kjennskap til dei fråsegn som rådet kjem ram til”?
5. ”Rådet bør konsentrere seg om større og overgripende saker”. Nevn eksempel
6. Hvordan skal rådet ”medvirke til å synleggjere dei behova ulike grupper med nedsett funksjonsevne har, og kva som er gode løysingar for desse”?
7. Sammensetting av eget råd for menneske med nedsett funksjonsevne i Verdal:
 - i. Skal representanter for kommuneadministrasjonen oppnevnes som rådsmedlemmer?
 - ii. Hvem skal ha flertall i rådet?
 - iii. Hvor mange representanter i alt? Og hvordan skal de fordeles mellom brukere og politikere (og eventuelt kommuneadministrasjon)
 - iv. Hvordan skal brukerrepresentantene oppnevnes?
8. Mandat for rådet – innhold?
9. ”Det er erfaring for at brukarmedverknaden ofte kjem inn for seint i vedtaksprosessar”. Hvordan skal vi forhindre det?
10. ”Saker som skal handsamast i rådet skal kome dit i god tid”. Hva er ”god tid”?
11. Budsjett for rådet. Hvilke poster bør det inneholde?

Arbeidsgruppen har besvart spørsmålene slik:

1. Det opprettes eget råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne
2. Nedsatt funksjonsevne vil si tap av eller skade på en kroppsdel eller i en av kroppsfunksjonene, f.eks. nedsatt bevegelse, hørsels- eller synsfunksjon, nedsatt kognitiv funksjon eller ulike former for nedsatt funksjonsevne på grunn av sykdom. Nedsatt funksjonsevne trenger ikke å resultere i begrensninger når det gjelder samfunnsmessig deltakelse dersom atkomst til arbeid, barnehager m.m. er god nok

3. Begrepet ”open, brei og tilgjengelig medverknad” betyr tilgjengelighet for alle, ikke bare fysisk
4. Rådet må få en tilgjengelig og framskutt plass på kommunens internettside med informasjon om hvem som er med i rådet og deres e-postadresser, hva rådet arbeider med og møtereferat; det bør finnes en folder med informasjon om rådet på servicekontoret, helsestasjon og legekontor
5. Eksempel på større og overgripende saker:
 - Plan- og bygningsloven og samferdsel, påvirke universell utforming både i kommunens ansvarsområder og overfor private utbyggere, transporttjenesteytere m.m.
 - Barnehagene og skolene
 - Kultur, idrett, friluftsliv
 - Helse, pleie og omsorg
 - IKT-løsninger tilpasset alle
6. Rådet skal medvirke til å synliggjøre de behov ulike grupper med nedsatt funksjonsevne har, ved skoloring, deltakelse på kurs og konferanser
7. Sammensetning av rådet:
 - Rådet må ikke bli for stort
 - Fire brukerrepresentanter og fire politisk valgte representanter samt en sekretær fra administrasjonen, men uten stemmerett
 - Oppnevning av brukerrepresentanter gjøres av paraplyorganisasjonene FFO og SAFO
8. Mandatet for rådet bør bl.a. inneholde:
 - Hvem som har ansvaret for sekretærfunksjonen og hvilke oppgaver
 - Saksområde – selv om rådet fritt kan ta oppsaker ved behov. Det må avtales med kommunen hvilke saker som automatisk skal opp i rådet
 - Høringer: Interne og eksterne. Rådet må bli høringsinstans i saker som berører deres område. Rådet må selv bestemme hvilke områder de vil avgi høringer i
 - Referatplikt og tilgjengelige referater
 - Årsmelding
9. At brukermedvirkning kommer inn for sent, kan hindres ved at kommunens organer blir skikkelig informert om hvilke områder rådet skal delta i. Uttalelser fra rådet skal ligge ved saksdokumentene fram til det organet som gjør endelig vedtak i saka. En slik saksbehandlingsfeil kan føre til at vedtaket blir kjent ugyldig
10. Sakene sendes ut minimum ei uke før møtet
11. Budsjettet bør være stort nok til å ivareta bl.a.:
 - Opplæring og oppgradering av rådets medlemmer ved kurs, konferanser, seminarer
 - Møtegodtgjørelse og tapt arbeidsfortjeneste
 - Spesialskjuss for de medlemmene som trenger det
 - En orientering om rådet bør komme i alle kommunens postkasser
 - Enkel servering på møtene
 - Penger til å komme på nettet på skikkelig vis

Vurdering:

Eget råd

I Verdal kommune har vi i flere år hatt eget råd for funksjonshemmede som både administrasjonen og brukerrepresentantene har gode erfaringer med. Det bør vi fortsette med ved at det etableres et eget råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Sammensetning av rådet, antall representanter, oppnevning

Selv om ingen har hatt innvendinger mot den sammensetningen rådet har hatt fram til nå, mener rådmannen at det nye rådet, som er hjemlet i egen lov, bare bør bestå av brukerrepresentanter og politisk oppnevnte representanter. Grunnen er at ordningen med kommuneadministrasjonens deltakelse i rådet i enkelte saker kan være vanskelig i forhold til kommunelovens bestemmelse om inhabilitet.

Rådmannen slutter seg til forslaget fra arbeidsgruppen for det kommunale rådet for funksjonshemmede om at rådet skal bestå av fire brukerrepresentanter og fire politisk oppnevnte representanter.

Rådmannen mener at de to paraplyorganisasjonene i Verdal FFO og SAFO skal anmodes om å samarbeide om forslag på de fire brukerrepresentantene med varapersoner, slik at brukerrepresentantene så langt mulig er representative for kommunens innbyggere med nedsatt funksjonsevne. Alternativt bør en representant oppnevnes etter forslag fra SAFO og tre etter forslag fra FFO.

En erfaring med det kommunale råd for funksjonshemmede er at rådet har behov for direkte dialog med administrasjonen, bl.a. ved å stille spørsmål. Dette behovet kan tilfredstilles ved at en av kommunalsjefene møter i rådet, men uten stemmerett. Rådmannen stiller med møtesekretær.

Leder og nestleder for rådet skal oppnevnes av kommunestyret, og gjelder for valgperioden.

Mandat

I departementets rundskriv om saken heter det at av mandatet bør framgå

- saksområdet til rådet
- om det er rom for nærmere avtale mellom rådet og kommuneadministrasjonen om hvilke saker rådet skal få til behandling
- rutiner og rettledninger for samarbeidet mellom rådet og kommunen
- hvem som er ansvarlig for sekretariatsfunksjonen og hvilke oppgaver sekretariatet skal ha
- krav til møtebok og til årsmelding

Med utgangspunkt i dette og til pkt 8 i innspillet fra arbeidsgruppa forslår rådmannen følgende mandat for rådet:

- Arbeidet med kommunal planlegging etter plan- og bygningsloven, sikre universell utforming i kommunens ansvarsområder og påvirke universell utforming overfor private utbyggere, transportyttere og andre som driver tjenesteyting for befolkningen i kommunen
- Arbeidet mot diskriminering på grunnlag av nedsatt funksjonsevne
- Tjenester for mennesker med nedsatt funksjonsevne
- Arbeidet for at samfunnsskapede barrierer blir fjernet
- Høringsinstans i alle saker som berører rådets arbeidsområde
- Rådet har rett til å komme inn i prosesser som fører fram til vedtak, når det foreligger alternative måter å gå videre på
- Uttalelser fra rådet skal følge med saken fram til det kommunale organet som gjør endelig vedtak i saka
- Rådet kan ta opp saker av eget initiativ
- Det kan inngås nærmere avtale mellom rådet og kommuneadministrasjonen om hvilke andre saker rådet skal få til behandling
- Rådet skal avgi årsmelding til kommunestyret

- Møteinnkalling og saker som rådet skal ha til behandling, sendes ut senest ei uke før møtet
- En representant for rådmannen møter i rådet (uten stemmerett) for å besvare spørsmål
- Rådmannen er ansvarlig for sekretariatsfunksjonen. Sekretæren sender ut innkalling og saksdokumenter til møtene og fører møtebok